

FØROYA SOSIAL DEMOKRATUR

kemur út eina ferd um vikuna og kostar
kr. 2.00 + porto um fjórdingsárid.

Brádf. bladstjóri: MARTIN JOENSEN

Prent: A. ØSTER'S

TÍÐINDI

Vánaligur marknaður.

Leivur Øsursson seldi um 1950 kits
(3900 kurvar) og fekk einans 1748 pd.
Føssur fekk um 1700 .pd. fyri helvtina
so nógvan fisk undan Føroyum.

Saltfiskaprisurin

i Keypmannahavn sigst nú at vera 150
oyru kg. fyri stórt og smátt blandad.

Brimnes

veiddi væl fyrsta sildatúrinn, seldi fyri
10.000 kr. aftaná at hava verið úti nakr-
ar fáar dagar.

Lítill og eingin

fiskur sigst at vera at fáa við Føroyar.

Tað svenska „krigskrammið“.

A. T.'s svenski bátur má verða
sleipaður heim aftur til Føroyar vegna
maskinskaða. Hesir svensku bátarnir hjá
Zacharias Niclasen sýnast at vera nakað
verri »bras«, sum madurin segdi. Eitt
nú Roin, A. T. báturin. Hann kundi
valla vinna til Danmarkar fyri leka.
Matti á beding har. Komnir til Føroyar,
matti hann aftur á beding — eisini fyri
leka. Ikki komnir til Íslands fyrsta túrin,
misti hann skrávublad. Á ferð frá Dan-
mark til Bretlands hevdi hann eisini
mist skrávublad. Og nú hann hevur
roynt í Nordsjónum, sorladist maskinan
— leidini kleimust. Tilfarid var sum
deiggj. Spelid gekk eisini fyri undir
trollingini.

Øll tey føgru ord, id Zacharias agent-
ur Niclasen hevur sagt um tey svensku
fórini, skuldi hann, um rætt var, nu »spý-
gull fyr, so dýr tey hava verið teim,
id fórini, tað svenska krigskrammið,
keyptu.

Heilsustandurin

i landinum tykist heldur at versna enn
batna. Tuberkulasjúkan tekur um seg,
so tað er ræðuligt. Her mugu heilsu-
valdini fara og hava hin størsta ans
rannsaka gjølla sjúkdómskeldu-nar. Vit
hoyrdu at vakcerinað skuldi verða, men
tað er enn ikki gjørt allaðanis.

Norðmenn

selja ferskfisk til U. N. R. A. Hann ver-
ur fluttur i skjótgangandi skipum og
eftir jarnbreytum til Tjekoslovakia. Eyst-
urriki og onnur lond. Nær fara Føroy-
ingar at hugsa um annan marknad?
Verður eingin friður av stjórnsræðis-
inginum, so bara verður tosað og skriv-
að um hann?

Vorutrot

sigst at vera i landinum enn. Eingi skip
sigla ímillum, og bygðakeypmenn geva
seg um, at um teir søkja eftir vørum
fjá heilsulønnum, so fæst hon ikki.
Kemur okkurt, fer tað til Havnar og
verður ikki útbýtt.

Dimmalætting og Dagblaðið

trætast í hesum tíðum um Danskin og
hin føroyska fiskimannin. Dimmalætting
sigur okkum frá øllum tí góða, Dansk-
urin hevur gjørt honum, Dagblaðið frá
øllum tí ónda.

10 pCt. innflutningsgjald

av ferskum fiski skulu øll fremmand skip
lata, id selja í bretska havnun. Undan-
tikið er tó kalvi. — Tað sýntst, sum
tað treingist meir og meiri at fyri fersk-
fiskasøluni í Bretlandi.

Hvalabáturin Sunnbø

kom inn týsdagin við 3 hvølum. Hann
for út sunnudagin. Nú hevur hann fingid
tilsams 25 hvalir. Nim er lagdur. Skráv-
an er í ólagi og larmar so illa, at hval-
irnin gerast skjárligir.

Dagblaðið

sigur frá, at Absalon Eysturoy hevur sett
seg nidur í Tórshavn og hevur har stovn-
að eitt jarn- og metalstoyppivirkni. Hesin
madurin hevur verið i Keypmannahavn
i 20 ár, har hann hevur gjørt seg kunn-
ugan slíkum virki. Tað er hugaligt at
frætta, at Føroyingar eru i útlandum at
leita sær kunnleika á slíkum hjá okkum
nýggjum verkum og koma aftur higar
at nýta tað.

Á fólkafundinum

á Gøtueidi næstseinasta sunnudag segdi
løgtingsmadurin Rasmus Rasmussen m.
a.:

»Eg má beklaga, at nakrir av mínum
partamonnum miela fólk til at skriva
»Nei« á stemmusedilin. Vit sum eru so
mikið vaksnir vita, at hetta er tað reina
humbug«.

Framleiðslu- spurningar.

Viðvikjandi framleiðsluni ella
produktionini, sum eisini verður
sagt, er ein stóruv og týðningarmikil
spurningur allastaðni i útheiminum i dag. Tað stendur
á hjá øllum londum at fáa fram-
leiðsluna upp á fótur aftur aftan
á bardagan.

Flestu lond finga framleiðslu-
tólni sundur hesa tíðina —
skotin og bumbað i sorl. Hjá
krigslondunum var øll friðar-
framleiðsla umskapað til
krigsframleiðslu, og nú verður
tikist við at seta hana til friðar-
nýtslu aftur. Øll hin unga
manningin hevur eisini øll hesi
árin verið i bardaga og er vand
til kriggj, hon er tí vorðin av-
vand friðaligum verki, og skal
tí beinast aftur til hetta. Saman
um tikið, so er alt so avlagað,
gingið av lagi, og tað er stórverk
og skal tíð til at fáa tað i rætt-
lag aftur. Stórir partar av verð-
öldini eru eisini i svávari mat-
neyð, og eitt tað fyrsta og
fremsta, id framleiðslan leggur
dent á, er at fáa mat til og ikki
minst at bóta um samferðslu-
tólni, so maturin kann fáast
fram.

Stór umrøða er eisini viðvik-
andi tí, hvør id skal hava fram-
leiðslutólni um hendi, einstakl-
ingurin ella hitt almenna. Hetta
tjak hevur endiliga ikki nakran
teoretiskan uppruna, tað er ikki
ein viss hugsan ella læra, id
menn vilja fremja, ikki tí at tað
er Karl Marx ella aðrir hugs-
andi menn, id einaferð hava
sagt, at so má verða fyriskipað,
um skil skal fáast á og nakað
fáast burtur úr, men tí tað er
ein spurningur um hvat, id
gevir mestu úrtøku, t. v. s. hvat
id framleiðir mest. Hitt enska
arbeiðarastýrið hevur latið hitt
almenna taka ymiskar fram-
leiðslugreinar og hevur so stalt

Smyrjiolja?

Tað loysir seg fyr tygum

at ringja nr. 288,

ella at skriva til okkara.

FØROYSK OLJUSØLA

Telefon 288 — Tórshavn.

brotið við aldargamlan sið i
hinum konservativa og idnaðar-
bygda Onglandi. Teir siga, at
teir gera tað ikki fyri at elta
hesa hugsan at lata tað almenna
umsita øllum, tað id menn rópa
»nationaliserings-ideen«, men
so sum standurin er, halda teir
tað, at einstaklingurin i mong-
um fòrum er ikki fòrur fyri at
umsita vissar, stórar fram-
leiðslugreinar, og fyri at fáa
meiri burtur úr, økja um fram-
leiðsluevnini og -megina, so er
hitt almenna, sum kriggið nú
hevur lært og vant, betri búgvið
til at hava hesar greinar i hond-
um og troyta hitt fragasta burt-
ur úr teimum.

Sum Ongland hava eisini
onnur lond gjørt, men ikki er
so langt útlíðið ella so nógv
spurt burtur úr, at vit til fulnar
kunna dóma um royndirnar.
Mannaspurningurin er, sum
áður tikið til, eisini hin stóri
spurningurin. Nógva lond geva
seg um mannatrot bæði orsakað
av krignum og øðrum umstøð-
um. Menn ávisa, at tað id um-
ræður fyri at økja um fram-
leiðsluna og gera hana kapping-
arfara, er einamest at fáa ar-
beiðarin við fullum huga at
taka lut i arbeiðinum. Fara so
fram, at hann ikki gerst ein
deyður lutur i arbeiðinum, men
er uppi i tí við lív og sál, eins
og hann átti tað sjálvur.

Eisini vit her i Føroyum hava
slik áhugamál um at røða.
Okkara framleiðsla hevur á
ongan hátt kunnað kappast við
maskinverðina rundan um okk-
um. Vit hava bert primitiv,
óhóskandi arbeiðsamboð og við
teimum hava við bygt á kropp-
megina, og hon hevur ikki
kunnað givið tí einstaka til lívs-
upphald ella avloppening til
samfelagið. Nú i bardagatíðini
hava vit vunnið pening, og nú
eru vit farnir so smálga at út-
búgva okkum við amboð og um-
leggja veiðuhættirnar eftir út-
landskum royndum. Tað er
fiskivinnan, id stendur á odda,
sum okkara týðningarmesta
vinna — hon er livsæðrin, og
hana eigur so eisini størsti dent-
urin at verða lagdur á.

Men vit hava eisini ein mann-
skapsspurning, sum ikki verður

givið so stóran ans, sum hann
eigur.

Tað er ávist av mongum, at
henda ringa tíðin undan krig-
num hevði ein fólkaútflytning
stórri enn kanska nakað annað
land. Sjóvinnan misti tá eisini
nógva fólk. Ungir menn fóru til
útlendið at taka stýrimanns-
examiu og fóru haðani at sigla
farmasigling við fremmandum
skipum, landið misti so stalt
hesa arbeiðismegi.

Føroyingar hava sum ávist
røkt fiskivinnu við gomlum
amboðum, meðan aðrar tjóðir
langt síðan hava umlagt fiski-
vinnu sína at nýta modernaðar
veiðuhættir. Nýggir veiðu-
hættir krevja lerdóm og kunn-
leika. Tað eru fáir Føroyingar,
id burtur hava verið at søkja
sær kunnleika til hesar nýggju
veiðuhættirnar. Vit hava tí ikki
nóg mikið av kónum monnum.
Snurriáð er t. d. so ókunnugt
reiðskap her hjá okkum, at nú
menn eru farnir at fáa sær
snurriáðsbátar, mugu hesir
bátar aloftast taka sær út-
lendskan lærumeistara við.

Trolveidan er øðrvísi, hon
hevur verið roynd væl leingi,
men tað er minniluturin av
fólkunum, id stórvegis kunnugt
er umboð á trolara. Tó tað
lærst, bara góðir, kónir menn
ganga undan. Vit fáa, sum
spyrst, mongd av trolarum, so
ein kann spyrja, um tað ikki
verður vandi við at fáa nóg-
mikið av kónum fólk við teim-
um. Serliga hugsast um skip-
arar og bestimenn. Teir eru
ólitid á skipum, og eru teir dug-
andi, fæst okkurt burtur úr.

Men allir hesir spurningar
verða loystir, um vit ganga
rætta leið. Um teir, id ráða fyri
amboðunum, og teir, id nýta
amboðini, kunna yrka saman,
og allir partar hava tað i hyggju
at økja um framleiðsluna land-
inum til gagns.

Tað er eisini at vísa á, at
stjórnarmenn fara at geva
fólkaútflytanini meira ans. At
missa fólk, tá id landið skal
verða uppbyggt, er meiri skaði-
ligt enn at missa pening, tí hvør
skal arbeiða við tølunum, vit fáa
okkum, tá id fólkid flytur av
landinum.